

Harridura, beldurra eta sinesgaiztasuna

Euskal Herrian ere jakin-mina eta sentimendu ugari sortu zituen gizakia lehen aldiz Ilargira iristeak

I. Petxarroman / Donostia

Harridura, beldurra, poza, sinetsi ezina... Era guztietako sentimenduak sortu zituen *Apolo XI* espaziontziko astronautak Ilargira iritsi izanak. Gertaera haren ondoren, gizakiak edozer erronka erdiets lezakeelako ustea zabaldu zen gizartean.

EUSKAL HERRIAN, mundu osoan bezala, jakin-min handia sortu zuen gizakiak Ilargia lehen aldiz zapaldu zuen uneak. Euskal gizartean gertaera nola bizi izan zen oroitzuten saiatu gara, unea bizi izan zuen hainbat lagunekin solasean.

Ramon Labaien •

Donostiako alkate ohia

«EEBBen nagusitasuna agerian utzi zuen»

►«Denek Jules Verne oroitu genuen lehenengo, alegia, ezinezkoa zena bat-batean posible

bihurtu zela. Eta bestalde, bidaia hartan argi ikusi zen teknologiaren lasterketan EEBBak Sobiet Batasuna zanpatzen ari zirela. Izan ere, gerra ondorengo urteotan bazirudien Sobiet Batasuna zegoela buruan, lehenengo satelitea eta lehenengo astronautarekin... Baina orduan ikusi zen hark jada buelta emana zuela. Haustura gertatu zen orduan gainera, eta gizonaren eskuetan zegoela mundu honetatik atera eta beste batean sartzea».

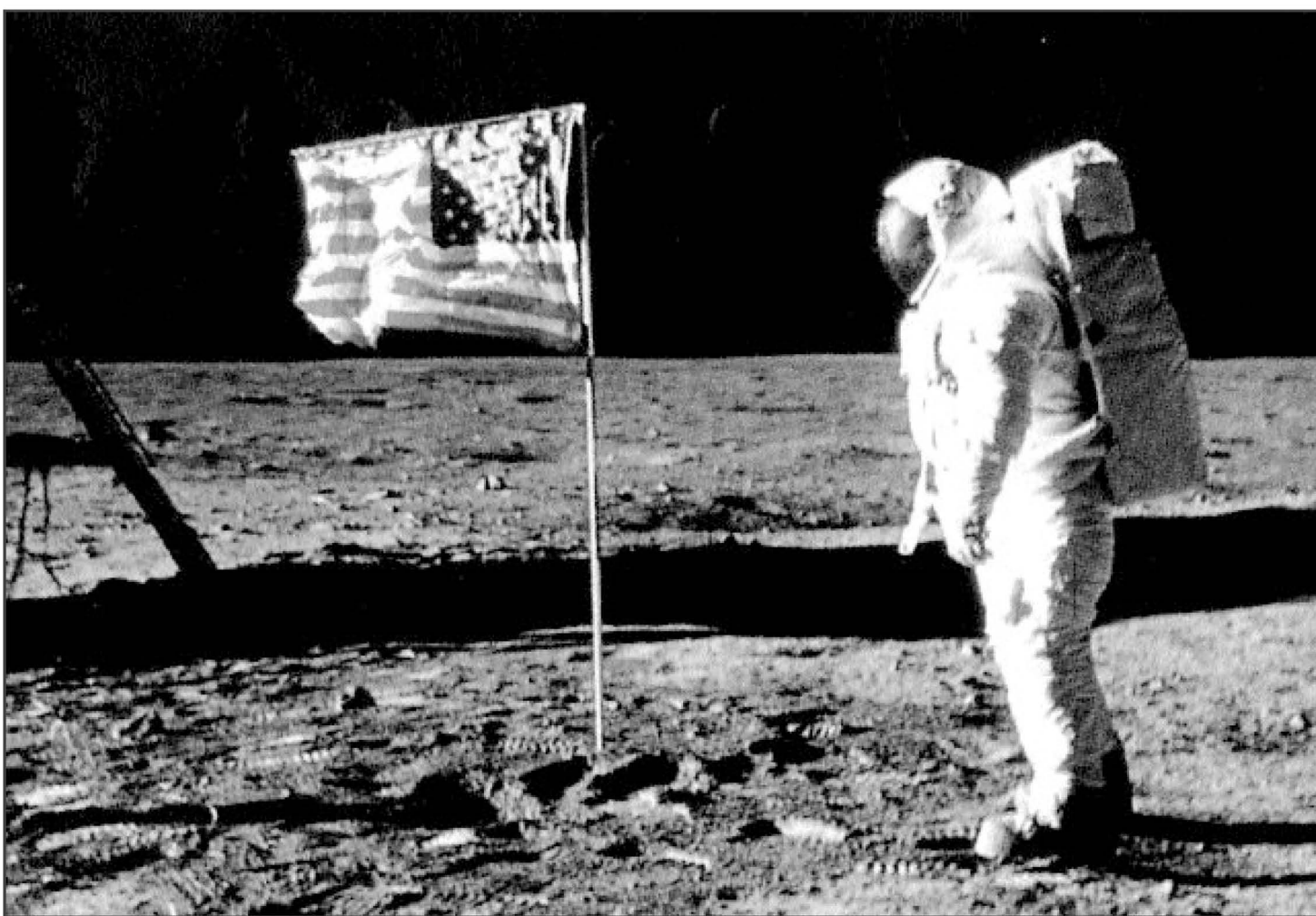
Piarres Xarriton •

Euskaltzaina

«Ez dut batere gogoan»

►«Egia erran, ez nuen batere gogoan orduan gertatutakoa. Beste datu batzuk ditut gogoan; adibidez, telebista ikusi nuen lehen aldia. Hala ere, oroitzuten naiz izeba batekin gertatutakoaz. Hura zahartua zegoen, eta komulgatzerat ematen nion, eta gero aipatu nion zerua. Baina erran

ARTXIBOKOA

Edwin Aldrin Ilargia zapaldu zuen bigarren gizakia, EEBBeko banderaren ondoan pasean.

nion zerua ez dela gure begiek ikusten duten zerua, baizik eta beste zerbait. Haren begietan iduritu zitzaidan inarosten nituela haren izpirituaren oinarriak, eta izutu nintzen. Geroztik, pentsatu dudalarik Ilargirat iristen dela gizona, iduri zait horrek inarosten dituela izatez gure lehenagoko izpiritu zahar horiek, eta problemak bestelakotzen dituela, telebistak bezainbat. Baina hori gerokoa da. Bestela, ez naiz oroitzen egun horretan ez non nintzen, ez nola ikusi nuen hori».

Xabier Amuriza •

Bertsolaria

«Iritsi ondoren ere, askok ez zuten sinisten»

►«Orduan apaiz nengoen Gizaburuaga izeneko herrian, Lekeitio ondoan. Gogoan ditut jendearen esamesak, ez zirela iritsiko; baserritar jendea batez ere. Batzuek esaten zuten 'bo, haiek hara iristerako Ilargia mugituta

egongo duk!», eta horrelako kontuak. Solas hori eguneroko kontua zen. Gogoratzuten naiz iritsi eta gero sermoi batean nola esan nuen: 'Begira, egunen batean esaten badizuet Eguzkiak herriko plazan dantzan egingo duela, ez ezetzik esan, gerta daiteke eta'. Hala ere, telebistan ikusita ere, askok ez zuten sinisten, esaten zuten hura telebistaren kontu bat zela, montaje bat zela, amerikarrak han jarritako lur zati bat zela, basamortuan horrelako parajeak ugari zeudela... Harridura, tentsioa eta emozioa egon zen jendearen artean».

Iñaki Perurena •

Harrijasotzailea

«Ilargira begiratzen zenuen ea gizona ikusten zenuen»

►«Gogoratzuten naiz mutikoa nintzela, 12 bat urterekin, oso harrigarria izan zela. Orain dela 30 urte gizona Ilargira joan zela, eta geroztik horrelako

aurrerakada pauso handirik, halako ikusgarritasunarekin, ez ote den eman. Iruditzen zait horrelako ikusgarritasun handiko pausorik ez dela eman; Martera joatea, adibidez. Herrian, gauean Ilargia ikusten zenuen, eta begiratu egiten zenuen ea gizonik ikusten zenuen behetik begiratuta. Alde guztietatik begiratuta, gehiegi izan zen».

Karmen Balentziaga •

Aktorea

«Guri beldurra bakarrik ematen zigun»

►«Guk beldurra bakarrik genuen. Telebistaren aurrean gine-la, iruditzen zitzaigun ezin zela benetakoa izan, sorginkeria iruditzen zitzaigun. Entzungo zenuen, orain dela 70en bat urte, halako izarren aldaketa ikaragarria izan zela. Nik hura ikusi nuen, eta jende dena hura begira, aho zabalik, beldurtuta egon zen. Horixe bera gertatu zitzaigun horrekin

ere. Guri ez zitzaigun iruditzen hura aurrerapena izan zitekeela, ez zigun batere pozik ematen, guri beldurra ematen zigun bakarrik. Horiek urrutiko kontuak iruditzen zitzaizkigun, baten baten burutazioak izago zirela iruditzen zitzaigun, atentzioa deitze-ko».

Pello Zabala • Eguraldi

iragarlea eta frantziskotarra

«Argazki bat atera nion Ilargiari, pentsatuz han zebiltzala bueltaka»

►«Gu erretiro aste bat egiten ari ginen Arantzazuko seminarioan, eta bertako telebistan egon ginen ikusten Ilargitik zetozten lehen irudi haiek. Akordatzuten naiz Urbiako zelaietara joan nintzela ondorengo egunetako batean, eta ilargi bete samarra zegoen Aizkorri mendiaren gainean. Argazki bat atera nuen, gogoratuz han zebiltzala batzuk bueltaka. Detaile horrekin gogoratzen naiz batez ere».